

KLAUZURA – VSTUP ZAKÁZÁN!

Consilia Maria Lakottová

TRITON

TRITON
Praha / Kroměříž

Consilia Maria Lakottová

KLAUZURA – VSTUP ZAKÁZÁN!

KATALOGIZACE V KNIZE - NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Lakotta, Consilia Maria

[Klausur, Eintritt verboten!. Česky]

Klouzura - vstup zakázán! / Consilia Maria Lakottová ;
z německého originálu Klausur, Eintritt verboten! ...
přeložila Maria Mlada Ondrášová. -- Vydání první. --
Praha : Stanislav Juhaňák - Triton, 2016

ISBN 978-80-7387-976-1

821.112.2-3

- německé prózy

821.112.2-3 - Německá próza, německy psaná [25]

KLAUZURA – VSTUP ZAKÁZÁN!

Consilia Maria Lakottová

Stanislav Juhaňák – TRITON

Consilia Maria Lakottová
Klauzura – vstup zakázán!

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována, rozmnožována a ani jinak šířena bez písemného souhlasu vydavatele.

Klausur, Eintritt Verboten!
Copyright © by Fe-Medienverlag,
D-88353 Kisslegg-Immenried/Deutschland
© Stanislav Juhaňák – TRITON, 2016
Translation © Maria Mlada Ondrášová, 2016
Cover © Renata Brtnická, 2016

Vydal Stanislav Juhaňák – TRITON,
Vykáňská 5, 100 00 Praha 10,
www.tridistri.cz.

ISBN 978-80-7387-976-1

Myslím, že tento deník řeholnice je jedinečný už jen tím, jak vznikl. Tedy aspoň doufám. Protože ještě nikdy nebyly napsány podobné zápisky s tak špatným svědomím. Toho jsem si já, postulanka Eileen O'Davisonová, naprosto vědoma.

Píšu tajně, bez vědomí mých představených, zvláštním těsnopisem, který už předtím, když jsem ještě byla ve světě, nikdo kromě mě nedokázal rozluštit. Reportéři mají svá tajemství, která si chrání i před kolegy. A to největší tajemství nosím v sobě. Není mi z toho právě dobře. Vetřela jsem se do tohoto kláštera, abych...

Ale ne, musím se z toho vypsát. Jak vlastně došlo k tomu, že v poslušném bílém stádcí konventu Panny Marie na Zlatých Horách je jedna černá ovce?

Začalo to tím, že jsem pro svého šéfa – vydavatele a šéfredaktora významného chicagského ilustrovaného časopisu pro ženy – napsala poměrně zdařilou reportáž, za kterou mi dal neobvykle vysoký honorář. Už to mě mělo varovat, protože starý nebýval tak štědrý vůči začínajícím žurnalistům. Měla jsem krátce po maturitě a v redakci jsem pracovala teprve rok.

Když mi vyplatil onen honorář, nad kterým se mi zatajil dech, sundal si brýle – to znamenalo, že bude následovat mimopracovní rozhovor.

„Hned jsem věděl, že s touto překérní situací si poradí jen žena. Zvládla jste to skvěle, kotě – napsat pravdu a přitom neshodit tu řádovou sestru, která zaměnila injekci se sérem proti choleře. Muž by si tady počínal jako slon v porcelánu. I když jsme nezávislý časopis, musíme brát ohledy na náboženské cítění našich katolických čtenářek. Takže, jak už jsem řekl – výborně, kotě!“

To, že mi říkal „kotě“, ještě neznamená, že by mezi námi bylo něco, čím si mnohé kolegyně zajišťují služební postup. Byla jsem prostě v redakci nejmladší. A právě proto mi také mohl učinit tu osudovou nabídku. Právě jsem se zvedala z křesla, když mě energicky posadil zpět.

„Počkejte ještě chvílku, slečno O'Davisová.“ Co to, že mě oslovuje příjmením?

„Povězte mi, vy jste Irka, že? Podle jména...“

„Moji prarodiče pocházeli z Corku, ale moji rodiče už jsou z Chicaga a já jsem rodilá Američanka!“ odpověděla jsem hrdě.

Zeširoka se usmál: „Nebud'te tak přecitlivělá, kotě. Nikdo, kdo se na vás podívá, ani na chvílku nezapochybuje, že před sebou má moderní mladou ženu. Máte v sobě zvláštní druh elegance, i když vám nedávám žádný královský plat. Ano, zevnějšek je podle poslední módy, ale jak to máte s náboženstvím? Přísná katolička jako vaši ctihodní prarodiče z Corku v jihozápadním Irsku?“

Zrudla jsem. Dotkl se místa, kde šly všechny žerty stranou.

„Šéfe, slíbil jste mi...“

„Ale samozřejmě, kotě! Taky mi bylo jedenadvacet a hned jsem vylítl... ale to právě potřebuji: temperament, bystrost, šarm... Dávejte pozor: právě proto, že jste katolička do morku kostí, dostanete ode mě úkol, který vás proslaví, pokud ho chytnete za správný konec.“

Začal se přehrabovat nepřehlednou horou papírů a složek, jaká se zpravidla tyčí na stole každého redaktora, a po chvíli vytáhl barevnou fotografii téměř v životní velikosti. Podržel mi ji před nosem:

„Kdo to je?“

Zasmála jsem se. Dělá si ze mě legraci?

„Přece Clare Nellová, vycházející hvězda Hollywoodu. Každý poslíček si věší její fotku nad postel a ví, že bude brzy hrát Marii Stuartovnu.“

Šéf přikývl: „Ano – totiž ne. Roli dostane někdo jiný, právě mi to volali. Clare Nellová odešla do kláštera.“

Vytřeštila jsem oči. Kdyby mi právě řekl, že slečna Nellová zahynula při autonehodě, nebyla bych více překvapená.

„Ne!“

„Ale ano. Hlavní titulěk našeho příštího vydání. Stane se misijní dominikánkou ve Zlatých Horách. Tak, prostě ze dne na den, bez předchozího varování. Žádný skandál, žádná aféra, žádný krach, žádný neúspěch... nepochopitelné.“

Přešel si rukou přes mohutnou pleš. Kdyby jí nebylo, asi by mu v tuto chvíli stály všechny vlasy v pozoru.

Mezitím jsem se rychle vzpamatovala: „To bude nějaký trik, šéfe. Za chvíli zase odejde. Škoda, myslela jsem, že má lepší vkus. Takovouhle reklamu neměla zapotřebí.“

„To se pletete, kotě, myslí to vážně. Dopis na rozloučenou zaměstnavateli, odmítnutí všech – zejména mužských – obdivovatelů, oficiální zřeknutí se všech filmových práv a majetku – konvent Panny Marie ji má se vším všudy, filmovou divu jako postulanku. Pojedete tam.“

„Cože – já?“

Vstal, přešel ke dveřím a poslal obě své sekretářky k čertu a vzápětí mě do očištěnce – aspoň tak mi to připadalo.

Jakmile totiž vyloučil všechny možnosti, že by nás někdo mohl poslouchat, předložil mi svůj plán. Někdo musí odjet do Zlatých Hor a zjistit, proč si úspěšná herečka na nejlepší cestě ke slávě vzala do hlavy, že opustí svět a nechá se zaživa pohřbít.

Ještě stále jsem si myslela, že se bude jednat o víceméně zdvořilostní návštěvu u jeptišek, které dobře volenými argumenty přesvědčím o tom, že dobře napsaná reportáž jim pomůže získat nová povolání, jenže šéf pokračoval:

„Už jsem se informoval: dál než do hovorny žádný reportér nepronikne, ani reportérka. Mají přísnou klauzuru. A vy do ní vniknete, jasně?“

Ne, ne... jen jsem na něj zírala. Předklonil se, otevřel ústa a zase je zavřel, krátce se zamyslel, přešel k trezoru, otevřel ho a pohrával si se třemi svazky bankovek.

„Vaše svatba s jistým čekatelem filharmonie by byla zajištěna, kotě, kdybyste se ještě rok dokázala udržet a přijala řeholní roucho jako Clare Nellová.“

Takhle se chytají špióni... vyskočila jsem:

„Vyloučeno, šéfe! Ani za milión! Něco takového neudělám.“

„Ale uděláte,“ řekl nebezpečně klidně a přibouchl dvířka trezoru. Ukázal mi na křeslo, a aniž počkal, než si zase sednu, pokračoval: „Mám na to jen vás. Je to něco, čeho se ještě nikdo neodvážil. Nikdo, kdo vstupuje do kláštera, se přece nezavazuje hned na začátku, že tam zůstane až do smrti. Nebo se snad skládají sliby hned, jak za člověkem zapadnou dveře klauzury?“

Zavrtěla jsem hlavou: „Ne, to ne. Ale přesto mi to připadá nemorální, je to podvod...“

Založil si ruce: „Sice nejsem katolík, ale doposud jsem se vždycky považoval za obstojného křesťana. Nevzala jste si loni v létě dovolenou, abyste mohla jet na exercicie do kláštera? Čtyři dny, že? Vidíte, vyšel jsem vám vstříc, ačkoli jsme měli spoustu práce. Jsem tolerantní, ať se jedná o žida, muslima, nebo hinduistu, to přece víte. Kdybyste teď přišla s tím, že nutně musíte vykonat roční exercicie, asi bych nejdříve zuřil, ale co člověk potřebuje, to má mít. Takže si prostě udělejte roční exercicie, a bude to. Pro mne za mne třeba bez honoráře – ale proslavíte se.“

Posadila jsem se.

Trefil se do mého slabého místa. Ticho, klid, rozjímání – po těchto věcech jsem prahla. Jako reportérka jsem byla neustále v jednom kole, a během oněch čtyř dnů jsem si loni odpočinula víc, než kdybych strávila šest týdnů v Miami. A pak – byla jsem všechno ostatní než budoucí světice, lákala mě sláva. Skutečně, něco takového tu ještě nebylo. Reportérka pronikne do velevsatyně ženského kláštera a odhalí to, co bylo doposud stráženo jako největší tajemství... Šéf mě upřeně pozoroval.

„Mohla by z toho vzniknout pěkná reportáž, taková, jakou by i papež požehnal. Jen musí být originální, šťavnatá, vtipná i duchaplná – prostě celá Eileen O’Davisová, jak ji naši čtenáři znají a oceňují. Mnoho mladých dívek přece zase odešlo, když zjistily, že pro ně život v klášteře není.“

Sklonila jsem hlavu, všechno ve mně vřelo.

Šéf přistoupil k oknu a otevřel ho. Venku se vesele smálo jarní slunce.

„Jste celá bledá, kotě. Nechci na vás jít zhurta a do ničeho vás nenutím. Vezměte si svůj dnes zasloužený honorář a jděte na zmrzlinu nebo do kavárny, projděte se po městě, jak chcete. A až se v klidu rozmyslíte, přijďte zpátky a dáte šéfovi ruku na to, že v každém případě zůstane všechno jen mezi námi, o.k.“

„O.k.“, pípla jsem.

Propustil mě a zařval na sekretářky, které mezitím nenávratně zmizely.

Rychle jsem se vytratila.

Chicago není zrovna místem, kde by si člověk chtěl řešit své vnitřní konflikty. Bez cíle jsem pobíhala ulicemi plnými obchodů, přecházela tam, kde mi zrovna na semaforu naskočila zelená, nechala se unášet davem a ani si nevšimla, jak jsem se ocitla před mohutným chrámem múz. Ne, nikoli před katedrálou, nýbrž před onou budovou, kde Robert Galmore každou sobotu večer v kruhu filharmoniků předváděl své umění hry na harfu a cembalo.

Kdybych přijala šéfovu nabídku, už bych nemohla na novinářský průkaz chodit až dopředu k orchestru,

sedět na jednom z vyhrazených míst a dvě hodiny pozorovat soustředěnou tvář mého ‚cherubína‘, v níž se zračilo tolik oduševnělosti, kolik by člověk nenašel v celém zbytku velkoměsta. Všichni lidé chodili v maskách, jen Robert Galmore měl lidskou tvář – aspoň tak mi to připadalo. Obdarovaná a šťastná jsem odcházela domů, když se mi podařilo zachytit jeho úsměv. Jistě v tom viděl horlivost reportérky, nikoli osobní náklonnost, když jsem tam každý večer sedávala a naslouchala tónům klasické hudby, ačkoli jsem jinak dávala přednost jazzu.

Kromě ostýchavého, poněkud zmateného rozhovoru, během kterého jsem mimochodem zjistila, že pracuje v bance, jsem s ním neměla možnost promluvit. Je mi záhadou, jak mého šéfa napadlo zmínit se o čekatelích filharmonie.

Copak na mně každý viděl mou platonickou zamilovanost? Tak to abych se příště zahalila jako tradiční Peršanka. Myslím totiž, že Roberta Galmora velmi miluji, dokonce i teď, když jsem udělala onen pochybný krok a nosím černý čepeček postulanky konventu Panny Marie. Onoho odpoledne jsem tam nerozhodně stála, zmítaná mezi souhlasem a odmítnutím, dychtivostí a zdráháním. Všechno by bylo jinak, kdybych od svého obdivovaného hudebníka dostala sebemenší znamení náklonnosti. Ale na to bych mohla čekat ještě dlouho.

Jak tomu ale bývá, náhodou – sestřičky tady by řekly Božím řízením – jsem se před koncertní síní doslova srazila s tím, na kterého jsem tak intenzivně myslela – s Robertem Galmorem. Pozdravil mě a já jsem cítila, jak rudnu. Váhavě zpomalil.

„Dnes nemá veřejnost přístup,“ řekl ochotně a poněkud roztržitě, „jdu jen kolem, protože jsem tady minule zapomněl šálu.“

„Modrou se stříbrnými proužky? Tu mám doma,“ řekla jsem.

Udiveně se na mě podíval: „Vy? Zrovna jsem se chtěl zeptat uklízečky, dnes tam je velký úklid. Bydlíte daleko?“

„Ne, autobusem tam jsme za pět minut. Kdybyste jel se mnou, vyběhnu nahoru a donesu ji. Nechtěla jsem, aby po ní lidé šlapali, je přece hedvábná,“ chrlila jsem ze sebe celá šťastná.

„Nic vzácného, slečno...“

„O'Davisová!“

„Hm, ano... Koupil jsem ji v obchoďáku. Ale když budete tak hodná a necháte ji tady v sobotu v šatně, anebo kdybyste nemohla přijít, dám vám na poštovné.“

Vystřízlivěla jsem. Muž, který nevyužije příležitost být se svou tajnou láskou, nemiluje vůbec. Poněkud rozpačitě si prohrábl své krásné hebké vlasy a řekl spěšně:

„Promiňte, jsem na služební pochůzce, mám tady v aktovce tisíc dolarů a nemůžu se zdržovat, i když vy rozhodně nevypadáte na bankovní lupičku.“

Pohodila jsem hlavou. „Nebudu vás zdržovat, služba je služba, pospěšte si, ať se svým pokladem bezpečně dojdete!“

„V sobotu budeme zkoušet Čajkovského,“ zavolal ještě a zmizel v davu. Začala jsem jistou pánskou modrostříbrnou šálu z duše nenávidět. To byla strašná blamáž! Robertu Galmorovi jsem zcela lhostejná, to je

jasné. Nechat mu šálu u šatnářky nebo poslat poštou! Můj cherubín je docela obyčejný člověk, ve dne myslí jen na peníze a slouží proklatému mamonu. Nechápu, jak může mít tak vznešeného koníčka, který unáší mladá děvčata až do sedmého nebe. Když vezme harfu...

Dost! Šálu dostane, bez jediného slůvka. A od téhle chvíle bude jisté místo vyhrazené pro tisk prázdné! Život v Chicagu je tvrdý, brutální, nepoetický. Už se nedívám, že Claru Nellovou dohnal do kláštera. Velkoměsto nezná žádné hodnoty, jen hodnotu peněz.

Bylo rozhodnuto. Pravá romantika je jen v klášteřích, jen tam stojí o srdce a city, to jsem poznala už při exerciciích. Co je dobré pro filmovou hvězdu, bude dobré i pro mě. A co je nakonec špatného na tom, proniknout do kláštera, aby člověk zblízka poznal život řeholnic? Nechci je přece špehovat se zlým úmyslem. Šéf měl pravdu, bude z toho jen skvěle napsaná zajímavá reportáž, kterou budou hltat hlavně čtenářky. Jsme přece ilustrovaný časopis pro ženy!

Následujícího dne jsem poslala doporučený dopis panu Galmorovi, šálu jsem zabalila beze slova pozdravu. Zato můj šéf jen zářil... Jeho sekretářky se divily, že je tento týden už podruhé posílá na zmrzlinu, a my dva jsme probrali podrobnosti našeho nesnadného podniku. V mém okolí musí všichni uvěřit, že odcházím do kláštera z přesvědčení, z vnitřního popudu. Kolegové a kolegyně budou mít týden o čem hovořit u kávy, ale pak na mě zapomenou, na moje místo přijde jiná... jen doma to bude horší.

Před rodiči a sourozenci jsem se nikdy nezmínila o tom, že bych chtěla jít do kláštera, dokonce ani tehdy,

když se můj nejstarší bratr Pat rozhodl stát knězem. V dobré irské rodině se aspoň jeden člen věnuje duchovnímu povolání, i tehdy, když rodina žije už v několikaleté generaci v Americe. Na tom by tedy nebylo nic divného. Ale já jsem nikdy netáhla k tomu, stát se řeholnicí, naopak volbou povolání jsem jasně ukázala přichylnost k tomuto krásnému světu. Chtěla jsem být co nejbližší životu, tam, kde je nejzajímavější. To věděli všichni – jak jim to teď vysvětlím? Naštěstí jsem nemusela nic lámat přes koleno, rodiče bydlí mimo Chicago, na venkově na malé farmě, kterou postavili prarodiče. Teprve v mé generaci splatili všechny půjčky. Patřím k dědicům...

Můj šéf máchl rukou, jako by odháněl mouchu. „Nesmysl! Nic jim neříkejte a napište jim až z kláštera, že jste je chtěla ušetřit bolestného loučení. To je přece přijatelné vysvětlení, ne?“

Ano, to byl dobrý nápad. Když jsem jela někam dělat reportáž, taky jsem se nijak zvlášť neloučila. Byli zvyklí, že jezdím po světě. A pak, v každém klášteře jsou přece povolené návštěvy. Zlaté Hory nejsou na konci světa, nýbrž jen pár mil severně od města.

Pro rodiče to bude, co by kamenem dohodil, zvlášť teď, když si John, můj druhý nejstarší bratr, koupil auto. Malý vůz, vejdou se do něj čtyři, tak akorát na příležitostnou návštěvu v klášteře, aspoň nebudu muset odpovídat na tolik otázek, jako kdyby přijelo všech pět sourozenců, zvlášť nejmladší Maureen. Na chvíli mě píchlo u srdce, jako kdybych se opravdu musela odloučit od své milované sestřičky, kterou jsem pomáhala vychovat, ale pak jsem se sama sobě

zasmála. Vždyť je to jen na rok. Jakmile se stanu novickou a odhalím všechna tajemství klášterního života, krátce před prvními sliby zase odejdu. Nějaký důvod se vždycky najde, tím jsem se utěšovala. O všechno ostatní se postará šéf. I jízdenku mi koupil. Nechtěl mě tam vézt, to by bylo podezřelé. Generální představené se nemám představit jako reportérka, ale jako pracovnice nakladatelství. To nebude lež, a aspoň nevzbudím podezření.

Je jen hloupé, že moje jméno se tak často objevovalo v našem populárním časopise – ale třeba ho ve Zlatých Horách vůbec neznají. To se uvidí.

Mohla jsem být klidná, ve tváři ctihodné matky se nepohnul ani sval, když jsem řekla své jméno. Zrovna tak jsem se mohla jmenovat Mary Smithová nebo Liz Müllerová. V tomto klášteře nikdo náš časopis nikdy nečetl. To mě ostatně napadlo hned, jakmile jsem uviděla velkou, střízlivě čtyřhrannou cihlovou budovu v nevzhledném stylu přelomu století uprostřed kopečků, které si snad někdy v šerém dávnověku vysloužily své poetické jméno. Dnes ale bylo všechno jiné než zlaté.

Byl to přesmutný deštivý předjarní den: nebe ztěžka viselo jako šedá stanová plachta, z níž kapalo, holé stromy, které snad měly oživovat drsnou fasádu kláštera, se sotva začínaly zelenat, pole se táhla kolem hnědá a mrtvá jako někde na farmě bez náznaku zeleně, a to vše korunoval traktor uvízlý v blátě, jehož jasně červená barva doslova křičela hned vedle klášterní brány – zatačku k hospodářským budovám už nezvládl, když se dalo do deště.

Dobré nebe, tohle je spíš vzorový statek než klášter, zezadu se ozývá štěkot psa a bučení krav, u brány zvoněk s ostrým zvukem, ve dveřích hubená černá sestra, která byla podle mého soudu příliš vysoká, než aby jí bylo možno označit za hezkou. Dominikánky jsem si vždycky představovala jako zářivě bílé neposkvrněné holubice v nádvoří Božím, takové, jakým by ani Pán při vyčištění chrámu nezkřivil jediné peříčko. Tahle byla černá, opásaná šedou zástěrou a velmi neupravená.

„Dobrý den,“ řekla jsem suchým tónem podomní obchodnice, která poprvé zazvonila na cizí dveře. „Mohla bych mluvit s generální představenou?“

Vysoká řeholnice na mě vyvalila velké šedé oči.

„Se ctihodnou matkou? Ale kdo jste?“

„Eileen O'Davisová,“ odpověděla jsem hrdě – a nebe se nezřítilo. Sestra vůbec netušila, kdo před ní stojí.

„A co prodáváte?“ zeptala se s pohledem upřeným na můj kufr a pláštěnku, ze které kapalo.

„Sama sebe, dá-li se to tak říci,“ odpověděla jsem podrážděně, „chtěla bych vstoupit.“

To slovo je ovšem dvojznačné, sestra netušila, že jí sem vítr spolu s lijákem přivál novou postulanku.

„Když mi řeknete, o co jde, pustím vás do hovoruny.“

„Poslyšte, chci se stát řeholnicí, dominikánkou... nebo jsem tady snad u buddhistek?“

Vysoká sestra na několik vteřin zavřela oči a já už jsem se začala bát, že omdlí.

„Tak nová? Vůbec nevím, že byste byla ohlášená... Jak jste to říkala? Davidsová?“

„O'Davisová – a ohlášená nejsem, nevěděla jsem, že i v klášterech vládne svatá Byrokracie.“

Teď se vysoká sestra rozesmála a ukázala koňský chrup, který jí na kráse rozhodně nepřidal. Velké kostnaté ruce si utřela do zástěry a pak mi podala pravici:

„Vítejte! Samozřejmě jsme rády, že vás tu máme. Počkejte moment, zavolám novicmistrovou, matku Amabilis – já jsem jen prefektká postulantek Elizabeth, víte?“

Rychle se otočila a teď jsem viděla, že má na nohou dřeváky. Ty snad k řeholnímu rouchu nepatří... Bum! Velké tmavé dveře se rozlétly a já jsem vklopýtala do vysoké, poměrně holé místnosti, když vtom se odkudsi ozval mužský hlas:

„Ale, sestro Eliz, prosím, zachovejte klášterní klid!“

Vysoká sestra vrátná se rozzářila, jako kdyby nebyla napomenuta, nýbrž pochválena: „Děkuji, ctihodná matko!“ Pak se otočila ke mně: „Děvče, máte štěstí, to je sama generální představená.“

„Copak to je, přišla návštěva?“ slyšela jsem toho muže za dveřmi. Asi domácí sluha, jehož úkolem bylo vyhazovat vetřelce.

Dveře se otevřely, zdálo se, že sestra vrátná sluhu uklidňuje. S bušícím srdcem jsem seděla na tvrdé židli s kovovými nohama a čekala. Z pláštěnky mi kapala voda na podlahu. Naštěstí tam nebyl koberec, ale dřevěná podlaha byla pečlivě naleštěná. Hrubý lněný ubrus přikrýval nerovnosti předpotopního stolu, který byl nejspíš z teakového dřeva a připomínal obrovskou kovadlinu. Že by tady překovávali mladé lidi do podoby řeholníků?

Ze zdi na mě shlížela barevná reprodukce olejomalby: Ježíš mezi dvěma ženami. Jedna nesla na obrovském